

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PREKYBINĖS LAIVYBOS ĮSTATYMO NR. I-1513
2, 84, 86, 88, 89 STRAIPSNIŲ IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2020 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį 8¹ dalimi:

„8¹. **Ginkluotas laivų plėšimas** – neteisėti smurtiniai ar sulaikymo veiksmai arba niokojimo veiksmai, taip pat grasinimas juos atlikti, išskyrus piratavimo veiksmus, įvykdyti asmeniniais tikslais ir nukreipti prieš laivą arba prieš tokiaime laive esančius asmenis ar turtą, laivui esant valstybės vidaus vandenyse, salyno vandenyse ir teritorinėje jūroje, arba bet kokie pirmiau aprašytus veiksmus kurstantys ar tyčia palengvinantys veiksmai.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 24 dalį ir ją išdėstyti taip:

„24. **Laivo valdytojas** – asmuo, eksploatuojantis laivą, neatsižvelgiant į tai, ar jis yra laivo savininkas, ar kitais teisėtais pagrindais laivu besinaudojantis asmuo, perėmęs iš laivo savininko įsipareigojimus ir atsakomybę už laivo veiklą.“

3. Papildyti 2 straipsnį 29¹ dalimi:

„29¹. **Piratavimas** – kaip apibrėžta 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos 101 straipsnyje.“

4. Pakeisti 2 straipsnio 32 dalį ir ją išdėstyti taip:

„32. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatyme, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse ir Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse.“

2 straipsnis. 84 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 84 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Darbo sutartis su jūrininku, išskyrus laivo kapitoną, jeigu jis pats yra ir laivo valdytojas, sudaroma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka raštu pagal pavyzdinę formą, kurią tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Vienas darbo sutarties egzempliorius įteikiamas jūrininkui, kitas lieka laivo valdytojui. Darbo sutarties kopija įteikiama laivo kapitonui ir yra laikoma laive. Kiekvienam jūrininkui jo prašymu susisiekiama ministro nustatyta tvarka išduodama jūrininko knygelė.“

2. Pakeisti 84 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Laivo valdytojas privalo:

- 1) sudaryti sąlygas jūrininkui, prieš sudarant darbo sutartį, ją išnagrinėti, pasikonsultuoti dėl jos nuostatų ir laisvai su jomis sutikti;
- 2) pasirašytinai supažindinti jūrininką su jo būsimo darbo sąlygomis, teisėmis ir pareigomis, skundų dėl darbo jūrų laivyboje reikalavimų, nustatytų Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose, galimų pažeidimų priėmimo ir nagrinėjimo tvarka;
- 3) sudaryti sąlygas su šios dalies 2 punkte nurodyta informacija, įskaitant ir jūrininko darbo sutartį, susipažinti ir kompetentingoms institucijoms.“

3 straipsnis. 86 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 86 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Jeigu jūrininkui priklausantis turtas laive buvo sugadintas arba dingęs dėl plėšimo, gaisro ar kitų laivui padarytų nuostolių, laivo valdytojas privalo išmokėti jūrininkui piniginę kompensaciją.“

4 straipsnis. 88 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 88 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Jeigu darbo sutartis su jūrininku baigiasi arba jūrininkas nebegali vykdyti pareigų pagal darbo sutartį, arba nėra garantijos, kad ypatingomis aplinkybėmis jis galės tas pareigas vykdyti, arba jūrininko darbo sutartį nutraukia laivo valdytojas arba pats jūrininkas dėl pateisinamų priežasčių (ligos, sužeidimo ar kitos sveikatos būklės, dėl kurios reikia repatriacijos, kai nustatoma, kad jūrininkas asmens sveikatos požiūriu gali keliauti), arba laivo avarijos atveju, arba jei laivo valdytojas negali toliau vykdyti savo iš teisės aktų ar sutarčių kylančių įsipareigojimų kaip jūrininko darbdavys dėl nemokumo, laivo pardavimo, laivo registracijos pasikeitimo, arba jei laivas plaukia į didelės rizikos zoną, įtrauktą į Londono laivybos draudimo rinkos jungtinio karo komiteto patvirtintą pavojingų zonų sąrašą, į kurią vyksti jūrininkas nedavė sutikimo, ir kitais kolektyvinėje sutartyje numatytais atvejais, laivo valdytojas organizuoja jūrininko repatriaciją ir apmoka išlaidas, susijusias su jūrininko kelione į jo nuolatinę gyvenamąją vietą.“

2. Pakeisti 88 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu nustatoma, kad jūrininkas serga liga, kuri kelia pavojų kitiems esantiems laive asmenims, laivo kapitonas, jei laive neįmanoma šiam pavojui užkirsti kelio, sergantį jūrininką išlaipina į krantą artimiausiame uoste, kuriame gali būti suteiktos reikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos arba yra galimybė repatriuoti jūrininką į jo nuolatinę gyvenamąją vietą, kai nustatoma, kad jūrininkas sveikatos požiūriu gali keliauti.“

3. Papildyti 88 straipsnį 4¹ dalimi:

„4¹. Laivo valdytojas ar jo atstovas privalo imtis priemonių, kad apsaugotų laive esantį susirgusių, sužalotų, mirusių ar žuvusių jūrininkų turtą ir grąžintų jį jūrininkams, o jų žūties ar mirties atveju – jų artimiesiems giminaičiams.“

4. Pakeisti 88 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Draudžiama laivų valdytojams reikalauti, kad jūrininkai iš anksto apmokėtų repatriacijos išlaidas jų įdarbinimo pradžioje, taip pat draudžiama išskaityti repatriacijos išlaidas iš jūrininkų darbo užmokesčio ar kitų jiems priklausančių išmokų, išskyrus atvejus, kai, remiantis įstatymais ir kitais teisės aktais arba kolektyvinėmis sutartimis, buvo nustatyta, kad jūrininkas šiurkščiai pažeidė jūrininko pareigas.“

5. Pakeisti 88 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Maksimali tarnybos laive laikotarpio trukmė, kuriai suėjus jūrininkas įgyja teisę į repatriaciją, negali būti ilgesnė kaip 12 mėnesių nuo jūrininko reiso pradžios. Konkretūs jūrininkų reisų laikotarpiai, po kurių jūrininkai įgyja teisę į repatriaciją, nustatomi darbo ir kolektyvinėse sutartyse.“

6. Papildyti 88 straipsnį 10 dalimi:

„10. Jeigu jūrininkas yra laikomas nelaisvėje laive ar kitur dėl piratavimo ar ginkluoto laivo plėšimo, jo darbo sutartis ir toliau galioja visą jūrininko buvimo nelaisvėje laikotarpį, neatsižvelgiant į tai, ar pasibaigė darbo sutarties galiojimo laikotarpis, ar kuri nors darbo sutarties šalis pranešė apie sutarties vykdymo sustabdymą ar nutraukimą. Jūrininko darbo užmokestis ir kitos jam priklausančios išmokos, numatytos jūrininko darbo sutartyje, atitinkamoje kolektyvinėje sutartyje ar kituose galiojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose, turi būti toliau mokami visą jūrininko buvimo nelaisvėje laikotarpį iki jūrininko paleidimo ir repatriacijos į jo nuolatinę gyvenamąją vietą dienos arba, jei jūrininkas miršta nelaisvėje, iki jo mirties datos, nustatytos pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.“

5 straipsnis. 89 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 89 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„89 straipsnis. Jūrininko darbo užmokesčio pervedimas kitiems asmenims

1. Laivo valdytojas turi užtikrinti, kad jūrininko visas darbo užmokestis ar jo dalis galėtų būti pervedama tiesiogiai kitiems asmenims banko pavedimu ar kitomis priemonėmis. Darbo sutartyje, sudaromoje su jūrininku, nustatomos konkrečios darbo užmokesčio pervedimo kitiems asmenims sąlygos ir tvarka (darbo užmokesčio dalis (-ys), jeigu pervedamas ne visas darbo užmokestis; darbo užmokesčio ar jo dalies (-ių) pervedimo periodiškumas, būdas ar priemonė) ir nurodomas (-i) konkretus (-ūs) asmuo (-ys), kuriam (-iems) būtų pervedamas jūrininko darbo užmokestis ar jo dalis (-ys).

2. Jeigu jūrininkas nusprendžia pasinaudoti šio straipsnio 1 dalyje nurodyta paslauga reiso metu, šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją dėl darbo užmokesčio pervedimo kitiems asmenims jūrininkas pateikia laivo kapitonui, o kapitonas šią informaciją raštu perduoda laivo valdytojui.

3. Jeigu jūrininkas yra laikomas nelaisvėje laive ar kitur dėl piratavimo ar ginkluoto laivo plėšimo, laivo valdytojas užtikrina, kad jūrininko darbo užmokestis ar jo dalis (-ys) kitam (-iems) asmeniui (-ims) būtų pervedama visą jūrininko buvimo nelaisvėje laikotarpį iki jūrininko paleidimo ir repatriacijos į jo nuolatinę gyvenamąją vietą dienos arba, jei jūrininkas miršta nelaisvėje, iki jo mirties datos, nustatytos pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta paslauga turi būti teikiama neatlygintinai, o valiutos keitimo kursas, jeigu kitaip nenustatyta šalių susitarimu, turi būti vyraujantis rinkos kursas arba oficialiai skelbiamas kursas. Valiutos keitimo kursas neturi būti nepalankus jūrininkui.“

6 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos
prekybinės laivybos
įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1986 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas EEB Nr. 4055/86 dėl laisvės teikti paslaugas principo taikymo jūrų transporto paslaugoms tarp valstybių narių bei valstybių narių ir trečiųjų šalių.
2. 1992 m. gruodžio 7 d. Tarybos reglamentas EEB Nr. 3577/92, taikantis laisvės teikti paslaugas principą jūrų transportui valstybėse narėse (jūrų kabotažas).
3. 1999 m. birželio 21 d. Tarybos direktyva Nr. 1999/63/EB dėl Europos bendrijos laivų savininkų asociacijos (ECSA) ir Europos Sąjungos transporto darbuotojų profesinių sąjungų federacijos (FST) susitarimo dėl jūrveivių darbo laiko organizavimo.
4. 2009 m. vasario 16 d. Tarybos direktyva 2009/13/EB, įgyvendinanti Europos bendrijos laivų savininkų asociacijų (ECSA) ir Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) sudarytą susitarimą dėl 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje ir iš dalies keičianti Direktyvą 1999/63/EB su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. sausio 23 d. Tarybos direktyva (ES) 2018/131, kuria įgyvendinamas Europos bendrijos laivų savininkų asociacijų (ECSA) ir Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) sudarytas susitarimas iš dalies pakeisti Direktyvą 2009/13/EB atsižvelgiant į 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje pakeitimus, kurie buvo padaryti 2014 m. ir kuriuos 2014 m. birželio 11 d. patvirtino Tarptautinė darbo konferencija.
5. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/20/EB dėl laivų savininkų atsakomybės pagal jūrinius reikalavimus draudimo.
6. 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1177/2010 dėl jūrų ir vidaus vandenų keliais vykstančių keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004.
7. 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva (ES) 2017/159, kuria įgyvendinamas 2012 m. gegužės 21 d. Europos Sąjungos žemės ūkio kooperatyvų konfederacijos (COGECA), Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) ir Nacionalinių žvejybos įmonių organizacijų Europos Sąjungos asociacijos („Europêche“) sudarytas Susitarimas dėl 2007 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje įgyvendinimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas